

هدررفت منابع انرژی

فرصت هایی که در مشعل می سوزد → رمز ارز ها دلیل ناترازی انرژی

گاز فلر به عنوان یک منبع هدررفته در صنعت نفت ایران، می تواند به عنوان راهی برای دور زدن تحریم ها و ایجاد درآمدهای جدید مورد استفاده قرار گیرد. در همین راستا تولید رمزارز به عنوان یکی از دلایل ناترازی انرژی در ایران شناخته شده است و از سوی دیگر، استخراج ارز دیجیتال به عنوان یک فرصت برای استفاده بهینه از گاز فلر مطرح می شود.

به گزارش گروه اقتصاد پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت، پدیده استخراج رمزارز چند سالی است که سایه خود را بر سر شبکه برق ایران انداخته و مدیریت صنعت برق بخشی از علت بروز ناترازی برق را فعالیت استخراج کنندگان رمز اعلام می کنند.

برآوردهای رسمی نشان می دهد: ظرفیت نیروگاهی کشور از ۹۰ هزار مگاوات عبور کرده و میزان مصرف در ایام سرد سال حدود ۴۷ تا ۴۹ هزار مگاوات است؛ یعنی در صورتی که سوخت نیروگاهی تأمین شود، تولید برق تا دو برابر قابل افزایش است.

چندی پیش محمد اله داد معاون انتقال و تجارت خارجی شرکت مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران گفته بود، فعالیت ماینرها علت بخشی از ناترازی هاست.

وی خاطرنشان کرد: با وجود اینکه در کشور، فعالیت مجاز ماینینگ تعریف شده اما برخی از افراد هم اقدام به واردات غیرمجاز دستگاه های ماینر به کشور می کنند و هم از این دستگاه ها در بخش های عمومی از جمله روستایی، کشاورزی، خانگی شهری، کارگاه های کوچک و مغازه ها استفاده می کنند که این مساله منجر به تحمیل یک بار پیش بینی نشده به شبکه برق کشور می شود.

به گفته وی، در برخی از مناطق جنوبی کشور رشد بار قابل توجهی مشاهده شده و البته ماینرهای زیادی هم در این مناطق شناسایی شده است.

دور زدن تحریم بانکی با گاز فلر

سوزاندن گازهای همراه نفت در مشعل ها، علاوه بر هدررفت منابع انرژی، پیامدهای زیست محیطی جدی به دنبال دارد. انتشار گازهای گلخانه ای، آلودگی هوا و تغییرات اقلیمی از جمله عواقب فلرینگ هستند. این پدیده همچنین به سلامت ساکنان مناطق نفت خیز آسیب می رساند.

در حالی که بسیاری از کشورهای همسایه به دنبال کاهش فلرینگ و استفاده بهینه از گازهای همراه نفت هستند، ایران همچنان در این زمینه با چالش های جدی مواجه است.

کشورهایی مانند قطر و عربستان سعودی با سرمایه گذاری های کلان، موفق به کاهش قابل توجه فلرینگ شده اند و از گازهای مشعل برای تولید برق و محصولات پتروشیمی استفاده می کنند.

با وجود تمام مشکلات ناشی از فلرینگ در ایران، این پدیده حاوی فرصت های ارزشمندی است. گازهای مشعل حاوی ترکیبات ارزشمندی مانند اتان، پروپان و بوتان هستند که می توانند به عنوان خوراک صنایع پتروشیمی و تولید برق مورد استفاده قرار گیرند.

یکی از این فرصت ها، تولید برق و استفاده از آن برای استخراج رمزارز است. با توجه به نیاز بالای استخراج رمزارز به انرژی، می توان از برق ارزان تولید شده از گاز فلر برای این منظور استفاده کرد.

استفاده از گاز فلر برای استخراج رمز ارز حتی در آمریکا

هم اکنون شرکت های خصوصی در سرتاسر آمریکا ایجاد شده اند که با استفاده از گازهای زائد حاصل از فعالیت های تولید سوخت های فسیلی برای استخراج نیرو، فعالیت استخراج رمز ارز را در کنار پایگاه های موجود نفت و گاز راه اندازی کرده اند.

اما این امر روز به روز دشوارتر می شود زیرا بعضی از ایالت ها، مقررات سختگیرانه ای را در خصوص ارزهای دیجیتال وضع می کنند.

اکنون، بسیاری از شرکت های ارز دیجیتال به دنبال راه اندازی فعالیت های مشابه در آرژانتین و تقویت ارز ضعیف این کشور هستند. برای نمونه، شرکت «گیگا انرژی سولوشنز» به دنبال توسعه فعالیت های استخراج رمزارز در بازارهای جدید است.

استان مندوزا در آرژانتین، دومین ذخیره بزرگ گاز شیل جهان به نام واکا موئرتارا در خود جای داده است که می تواند مقادیر زیادی انرژی دچار هدررفت را برای استخراج کنندگان ارز دیجیتال فراهم کند. گیگا انرژی با جمع آوری گاز فلر برای تأمین نیروی مورد نیاز دیتاسترها در محاسبات انرژی بر، فعالانه در کاهش انتشار جهانی متان مشارکت می کند.

بدون تردید ارزهای دیجیتال بخشی از سیستم پولی جهان بوده و در آینده نیز به کشورهای بیشتری گسترش خواهد یافت.

بنابراین کشورها برای ایجاد تعادل بین تولید رمزارز و مصرف برق، به دنبال منابع دیگر تولید مانند انرژی‌های تجدیدپذیر و گاز همراه نفت، فلز، هستند.

در واقع، صنعت استخراج بیت‌کوین و ارز دیجیتال به دلیل مصرف شدید برق با چالش‌های زیادی مواجه است، زیرا برخی از کشورها به دلیل بحران کمبود انرژی و افزایش قیمت آن، ارزهای دیجیتال را ممنوع کرده‌اند.

گاز فلز به داد تحریم نفت می‌رسد

در شرایطی که تحریم‌ها موجب بلوکه شدن درآمدهای نفت و گاز ایران شده، استخراج ارز دیجیتال از گاز فلز قطعاً فرصتی طلایی محسوب می‌شود. این تجربه در کشورهایی مانند آمریکا و آرژانتین موفقیت آمیز بوده و نشان داده که تبدیل گاز فلز به ارز دیجیتال فرآیندی سودآور است.

از طرفی کشورهای تحت تحریم مانند ونزوئلا و روسیه نیز بارها از ارز دیجیتال برای معاملات نفت و گاز خود استفاده کرده‌اند تا از محدودیت‌های تحریمی عبور کنند و مانع از بلوکه شدن پول‌هایشان شوند.

آرش نجفی رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران معتقد است سال‌هاست که تلاش‌هایی برای جمع‌آوری گازهای مشعل و استفاده از آن‌ها در صنایع مختلف صورت می‌گیرد که یکی از این کاربردها، تولید برق است.

وی می‌گوید: پتانسیل تولید برق از گاز فلز بسیار بالاست و با سرمایه‌گذاری مناسب می‌توان نیروگاه‌های مخصوصی برای این منظور احداث کرد.

این کارشناس انرژی با اشاره به اقدامات صورت گرفته در خصوص جمع‌آوری گاز فلز تصریح کرد: اخیراً و پس از ۱۰۰ سال از اکتشاف نفت با اهمیتی که صورت گرفته وضعیت به این سمت رفته که تولید گاز فلز تا حدودی مدیریت شود که یکی از فرایندهای آن تولید برق است که وارد شبکه شود یا در صورت مازاد و ضرورت آن را در راستای تولید رمزارز استفاده شود.

رمزارزها به عنوان یک ابزار مالی جدید و مستقل، می‌تواند به ایران کمک کند تا در اقتصاد دیجیتال فعال‌تر شود و بخشی از مشکلات ناشی از تحریم‌ها را کاهش دهد.

بسیاری از کشورها از جمله عربستان و عراق در حال حاضر به سمت توسعه زیرساخت‌های رمزارزی حرکت کرده‌اند و ایران نیز با بهره‌گیری از فرصت فلرینگ می‌تواند از قافله عقب نماند و این کار می‌تواند منجر به افزایش ارزش پول ملی نیز شود.

همانطور که گفته شد ایران یکی از کشورهای مستعد برای استخراج رمزارز از گاز فلز است، بطوریکه براساس برآوردهای رسمی ایران روزانه ۴۰ میلیون مترمکعب گاز فلز دارد. براساس آمار سال ۲۰۲۱ ایران با ۱۸.۵ میلیارد مترمکعب گاز مشعل سوزانده شده در جایگاه دوم جهان قرار دارد. روسیه با ۲۶.۴ میلیارد مترمکعب گاز فلز در رتبه نخست قرار دارد. عراق نیز با فاصله کمی از ایران (۱۷.۷ میلیارد مترمکعب) در جایگاه سوم قرار دارد.

همچنین، براساس برخی گزارش‌ها متوسط قیمت صادرات گاز در حال حاضر، ۳۰ سنت است که بر این اساس بیش از ۵ میلیارد دلار خسارت سالانه سوزاندن گازهای فلز ایران است. این درحالی است که میزان صادرات گاز ایران ۱۷.۳ میلیارد مترمکعب در سال ۲۰۲۱ بوده است. این آمار نشان دهنده این مسئله است که ایران بیش از میزان گاز صادراتی، گاز سوزانده است.

بنابراین، استفاده از گاز فلز در ایران برای تولید رمزارز قانونی می‌تواند پیامدهای مثبتی برای اقتصاد کشور داشته باشد. یعنی از یکسو، از هدررفت سرمایه ملی جلوگیری می‌شود و از سوی دیگر، کشور از جریان فناوری جهان عقب نمی‌ماند.

منبع: تجارت نیوز